

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1Co/59/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912212508
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6912212508.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Drahomíry Mikulajovej a členov JUDr. Milana Segeča a JUDr. Petra Kvietka, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné nám. 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 12C/126/2012-54 zo dňa 04.11.2014, takto

r o z h o d o l :

I/ Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

II/ Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na začatie konania, ktorým sa domáhal voči odporcovi vyčíslenej náhrady škody vo výške 175 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 497,88 Eur podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z.) spôsobenej navrhovateľovi ako oprávnenému v exekučnom konaní tvrdeným nesprávnym úradným postupom, a to nerozhodnutím o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote.

Okresný súd vykonal dokazovanie exekučným spisom 2Er/346/2007 a zistil, že dňom 03.04.2007 sa pred súdnym exekútorom JUDr. Petrom Cirbesom (sp.zn. EX 222/2007) začalo exekučné konanie na návrh oprávneného a exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie dňa 29.05.2007 na základe podanej žiadosti doručenej súdu dňa 12.04.2007. Oprávnený podal na exekučnom súde dňa 05.05.2011 návrh na zmenu exekútora podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, keď žiadal aby exekúciu vykonal exekútor JUDr. Rudolf Krutý. Okresný súd uznesením zo dňa 16.01.2012 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, preto o návrhu na zmenu exekútora nerozhodoval. O návrhu rozhodol následne uznesením zo dňa 13.12.2012 tak, že tomuto návrhu vyhovel, a to v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým bol viazaný. Konštatoval, že 30 dňová lehota uvedená v ustanovení § 44 ods. 8 Exekučného poriadku je lehotou procesnou a vyjadruje ideálnu predstavu zákonodarcu o dobe potrebnej na to, aby sa takýto úkon mohol urobiť. Lehota má poriadkový charakter, keďže Exekučný poriadok neustanovuje sankciu za jej nedodržanie. Naviac, pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene exekútora, to znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote o zmene exekútora by nemalo dôjsť k vzniku žiadnej škody. Pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity podania. Poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR, ktorá je ustálená v tom, že je potrebné skúmať, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa troch základných kritérií - zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I.ÚS 41/02). Tiež poukázal na rozhodnutie I.ÚS 70/02, v zmysle ktorého nedodržanie lehôt automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Konštatoval, že na to, aby bolo možné navrhovateľovi priznať náhradu škody a nemajetkovú ujmu podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z.z., museli by byť kumulatívne splnené tri základné podmienky a to 1/ existencia škody (majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch), 2/ nesprávny úradný postup orgánu štátu a 3/ príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Keďže v konaní navrhovateľ nepreukázal, že by v exekučnej veci, na základe ktorej návrh podal, boli kumulatívne splnené tri základné podmienky pre zodpovednosť štátu a tým splnenie predpokladu pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 3 ods. 1 písm. d/, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, 4, § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. v spojení s § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ. Domáhal sa zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Vyjadril názor, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Okresný súd rozhodol v jeho neprítomnosti, hoci na tento postup neboli splnené zákonné podmienky. Trval na osobnej účasti jeho právneho zástupcu na pojednávaní, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Okresný súd nemohol rozhodnúť vo veci samej, pretože v čase rozhodnutia nebolo ešte právoplatne rozhodnuté o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania. Okresný súd mu odňal možnosť konať pred súdom, pretože sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu ani k vykonaným dôkazom, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie, čím došlo aj k porušeniu jeho práva na kontradiktórne konanie. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný. Neboli splnené zákonné podmienky na rozhodnutie v jeho neprítomnosti a okresný súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia dôvodu určil sám. Zdôraznil presvedčenie o porušení jeho práva v exekučnom konaní na rozhodnutie v zákonnej lehote. Tvrdil, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody, preto mal súd prinajmenšom rozhodnúť medzitýmym rozsudkom. Napadnutý rozsudok označil za nepreskúmateľný, pretože sa vôbec nezaobrá uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu a vytýkal súdu, že nevykonala dostatočné dokazovanie oboznámením sa so znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške vzniknutej škody. Namietol, že súd v rozhodnutí nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Súd sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Navrhovateľ sa vo veci samej domáhal majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. z dôvodu, že okresný súd v horeuvedenej exekučnej veci nerozhodol v lehote 30 dní (podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku platného od 01.12.2006) o návrhu oprávneného na zmenu exekútora od doručenia návrhu.

Odvolací súd má za to, že prvostupňový súd vec správne právne posúdil, na súdený prípad správne aplikoval príslušné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., pričom po vykonaní dokazovania oboznámením sa s predmetným exekučným spisom dospel k záveru, že nedošlo k namietanému

nesprávnemu úradnému postupu a zo strany navrhovateľa bol návrh o náhradu škody podaný bezdôvodne. V konaní bolo preukázané, že súd pri rozhodovaní o zmene exekútora žiadnu lehotu neporušil. V súlade s Ústavným súdom SR odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré navrhovateľ iniciuje pred okresným súdom, je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie úkonu súdu (napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012 alebo sp.zn. II.US 245/2013 zo dňa 25.04.2013). Správne poukázal prvostupňový súd aj na judikatúru Ústavného súdu SR - I.ÚS 41/02 a I.ÚS 70/02.

Predmetné exekučné konanie začalo 03.04.2007. Návrh oprávneného na zmenu exekútora bol podaný na exekučnom súde dňa 05.05.2011. Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno nič namietat voči postupu exekučného súdu, ktorý pristúpil k skúmaniu formálnych a materiálnych náležitostí exekučného titulu aj v štádiu exekučného konania po vydaní poverenia, že žiadal zmluvu o úvere za účelom posúdenia rozhodcovskej doložky, a ak následne uznesením zo dňa 16.01.2012 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Nespôsobilý exekučný titul spôsobuje nemožnosť pokračovania v exekučnom konaní, preto rozhodnutie o neprípustnosti a zastavení exekúcie je primárne pred rozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora, ktoré už v takom štádiu je nehospodárne a neefektívne.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s konštatovaním prvostupňového súdu, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene exekútora pôvodnému exekútorovi, a teda nemôže dôjsť k vzniku žiadnej škody. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostali zachované, čo vylučuje vznik škody na strane oprávneného. Pôvodný exekútor až do právoplatného rozhodnutia exekučného súdu o zmene by mohol a v podstate aj musel v exekúcii pokračovať, pokiaľ by tomu ovšem nebránili iné okolnosti, ako tomu bolo aj v predmetnej veci, keď bolo zistené, že exekúcia začala na základe nevykonateľného exekučného titulu, čo vyústilo do vyhlásenia exekúcie za neprípustnú a do jej zastavenia.

Navrhovateľ navrhol vykonať dokazovanie len konkrétnym exekučným spisom okresného súdu. Priamo v návrhu vzniesol námietku zaujatosti voči všetkým sudcom okresného súdu, o ktorej riadne rozhodol nadriadený súd tak, že zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania tejto veci nevylúčil. Okresný súd doručil návrh navrhovateľa odporcovi na vyjadrenie, obidvom účastníkom konania doručil písomné poučenie účastníka konania, okrem iného aj podľa § 120 ods. 4 O.s.p.. Vyjadrenie odporcu k návrhu riadne doručil navrhovateľovi.

Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky navrhovateľa, ako aj predchádzajúce konanie, spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu, pričom sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi okresného súdu, osvojuje si dôvody napadnutého rozsudku okresného súdu a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. na ne v celom rozsahu poukazuje. Záver okresného súdu o nenaplnení predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu považuje aj odvolací súd v celom rozsahu za správny, pretože navrhovateľ nepreukázal tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu v predmetnom exekučnom konaní. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom z hľadiska, či nedošlo k vadám, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Odvolacia námietka navrhovateľa, že v prejednávanej veci rozhodoval vylúčený sudca nie je dôvodná. Tvrdenie o vylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci založil navrhovateľ na argumente, že tento je sudcom rovnakého súdu, ktorý mu ako exekučný súd svojim nesprávnym úradným postupom mal spôsobiť uplatnenú škodu. Súdna prax dospela k ustálenému záveru, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (pozri napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Nc/14/2010 zo dňa 31.05.2010). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia navrhovateľa svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu (pozri napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/201/2013 zo dňa 19.06.2013, sp. zn. 3Cdo/102/2013 zo dňa 11.03.2013 alebo sp. zn. 3Cdo/202/2013 zo dňa 12.09.2013, rovnako aj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/727/2011 zo dňa 27.04.2012).

O navrhovateľom vznesenej námietke zaujatosti zákonného sudcu riadne rozhodol nadriadený súd, keď Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp.zn. 13NcC/329/2012 zo dňa 15.10.2012 nevyhlásil zákonnú sudkyňu JUDr. Margitu Žilkovú z prejednávania a rozhodovania tejto veci, pričom nevyhlásil ani žiadneho zo sudcov Okresného súdu Rimavská Sobota, teda ani sudcu konajúceho v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody. Iné (nové) dôvody zaujatosti zákonného sudcu navrhovateľ v odvolaní neuviedol.

Odvolacia námietka navrhovateľa, že mu okresný súd uskutočnením pojednávania v jeho neprítomnosti a vykonaním dokazovania exekučným spisom v jeho neprítomnosti odňal možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na kontradiktórne konanie, tiež nie je dôvodná. Navrhovateľ sám svojou neúčastťou na pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, zmaril svoju možnosť vlastným zavinením dôsledne uplatňovať svoje práva a chrániť svoje záujmy, pričom Občiansky súdny poriadok (§ 101 ods. 2 O.s.p.) umožňuje v rámci princípu arbitrážneho poriadku uskutočniť konanie tak, aby bolo vydané meritórne rozhodnutie i bez súčinnosti účastníkov. Z hľadiska okolností uvedeného konkrétneho prípadu nedošlo k porušeniu práva účastníkov na spravodlivý proces bez toho, aby bola zároveň narušená plynulosť priebehu súdneho konania. Prvostupňový súd vykonal dokazovanie v rozsahu navrhnutých dôkazov navrhovateľom, a to spisom exekučného súdu, kde navrhovateľ bol účastníkom tohto exekučného konania. Je teda zrejmé, že súd rozhodol na základe skutočností tvrdených navrhovateľom a na základe skutkového stavu zisteného vykonaním dokazovania, ktoré navrhol navrhovateľ. Navrhovateľ a jeho právny zástupca boli včas na súdne pojednávanie predvolaní, ktorého sa nezúčastnili nie z objektívnych ospravedliteľných dôvodov, ale preto, že v dôsledku subjektívneho názoru nepovažovali svoju účasť na pojednávaní za potrebnú, predpokladajúc, že ústavnej sťažnosti bude vyhovieť, hoci vedeli, že v mnohých skutkovo obdobných veciach Ústavný súd SR odmietol sťažnosti navrhovateľa pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie a rozhodnutie o nich.

Navrhovateľ žiadal o zrušenie pojednávania z dôvodu, že zákonný sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci a že podal ústavnú sťažnosť v súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici o námietke zaujatosti sudcov okresného súdu vznesenej navrhovateľom. Nesúhlas navrhovateľa s rozhodnutím nadriadeného súdu o námietke nie je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania, pretože navrhovateľovi zostáva zachovaný odvolací dôvod spočívajúci v tvrdení, že rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p.). Odvolací súd v zhode s okresným súdom dospel k záveru, že k odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom nedošlo ani postupom okresného súdu, ktorý napadnutým rozsudkom rozhodol vo veci samej pred právoplatným rozhodnutím o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania.

Navrhovateľ v odvolaní namietal aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktorý sa podľa neho vôbec nezaobera uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom. Ani v tomto smere však nemožno podľa názoru odvolacieho súdu okresnému súdu nič vytknúť. Nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal jeden z kumulatívnych obligatórnych predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (t.j. nesprávny úradný postup exekučného súdu), v súlade so zásadou hospodárnosti konania nebolo potrebné sa v odôvodnení rozsudku osobitne zaoberať nepriznanou uplatnenou škodou a nemajetkovou ujmom, ani jej výškou v zmysle znaleckého posudku. Táto skutočnosť preto v žiadnom prípade nespôsobuje navrhovateľom tvrdenú nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Navyše v predmetnej veci okresný súd správne konštatoval, že nemohlo dôjsť ani k vzniku škody, keďže pôvodný exekútor mal povinnosť vykonávať úkony exekútora až do rozhodnutia súdu o zmene exekútorov.

Neobstoja ani námietky, že súd nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase, keď súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonnej lehote. Prvostupňový súd dostatočne vo svojom rozhodnutí odôvodnil, že rozhodnutie bolo vydané v zákonnej lehote, preto nebol dôvod konštatovať porušenie práva navrhovateľa, pretože by dospel k zjavne nelogickým záverom. Súd nezistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, preto to ani nemohol konštatovať. Rozhodnutie je koherentné a nie je vnútorne rozporné, ako to tvrdí navrhovateľ.

Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd nepovažoval žiadne odvolacie námietky navrhovateľa za dôvodné a preto napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 O. s. p., keď odporcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko návrh na náhradu trov odvolacieho konania nepodal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.